

Het WK voetbal en de voetbalgekte

Artikel voor 'Wegwijzer' maart 2014

Op 12 juni begint officieel het 20ste wereldkampioenschap voetbal in Brazilië: het is onmogelijk dat we u hiermee iets nieuws vertellen, want de media bestoken er ons al maanden lang mee. Sommigen gaan hiervoor helemaal uit de bol, stormen af op de tickets en schuiven alles hiervoor opzij; anderen interesseert het geen moer en zij hopen dat deze gekte snel over mag waaien.

Je kan inderdaad voetbal vandaag met heel gemengde gevoelens bekijken. Aan de ene kant is sport iets heel moois: het wekt mensen op om het beste uit zichzelf te halen, zichzelf helemaal te géven, de grenzen te verleggen. Het is soms verbazend welke grote offers mensen kunnen brengen en welke strenge discipline ze zichzelf kunnen opleggen om maar de allerbeste te worden op één gebied. Een goede sportman combineert fysieke kracht en uithouding met technische behendigheid en tactisch inzicht: een hele prestatie! Sport kan mensen ook bij elkaar brengen en een enorm groepsgevoel en onvergetelijke ambiance creëren: in een overvol voetbalstadion opgaan in de massa en mee opspringen bij de 'winning goal' is een kick van jewelste, een kippenvel-ervaring. En bij ploegsporten heb je als extra dimensie nog de kunst van het samenspelen, en het onderschikken van de eigen belangen aan de overwinning van de ploeg. Hoe de trainer elf grote ego's tot een ploeg moet samensmeden, is soms misschien nog de grootste kunst.

Voetbal is de laatste eeuw geëvolueerd van een ontspannend spel tot een big business, een wereld van professionele trainers, de beste sportdokters, de meest uitgekiende reclame- en promotietactieken, gigantische budgetten en prijzen die de pan uit swingen. De topclubs van de wereld hebben een budget van meer dan 500 miljoen €. Eén voetballer, Ronaldo, werd ooit "verkocht" voor 94 miljoen €. David Beckham verdient jaarlijks 38,8 miljoen €, mede door reclamecontracten. Het grootste voetbalstadion ter wereld, in Barcelona, telt 99.000 zitplaatsen. Duizelingwekkende cijfers, niet?

Deze commercialisering maakt enerzijds dat dit spel tot een ongekend topniveau wordt opgeheven, superprofessioneel, maar anderzijds maakt het ook veel kapot: wanneer er geld mee gemoeid is – en soms gaat het om astronomische bedragen –, komt corruptie binnen, vuil spel, agressie, omkoperij, gokschandalen, doping, en nog veel meer lelijks: hooliganisme, fanatisme en vandalisme, met doden tot gevolg. Het is niet meer ontspanning, maar bloedserieus, met de nadruk op 'bloed'. Hoe kunnen spelers én supporters zo fanatiek worden – het is toch maar een spel? Was voetbal oorspronkelijk niet gewoon voor de lol? En moeten of kunnen we dit niet meer relativiseren? Het is tenslotte toch maar een rond dingetje waar ze achteraan hollen, gevuld met lucht, of niet? Ook de "eeuwige roem" is relatief: even hoog als een sterspeler opgehemeld kan worden, kan hij even later verguisd worden door de menigte. Het fanatisme van sommige supporters komt heel dicht bij religiositeit: regelmatig vallen in het sportjournaal ook grote woorden zoals 'voetbalgoden', 'een godenzoon', of een 'voetbaltempel'... Topspelers worden als halfgoden binnengehaald met een bijna-religieuze aanbidding zoals je soms ook bij popconcerten ziet. Ze krijgen soms sterallures en gaan zich gedragen alsof ze boven elke wet staan.

Op zulke momenten bedenk ik bij mezelf: waren mensen maar even fanatiek voor de dingen die écht belangrijk zijn! Als al die mannen even enthousiast voor

hun vrouwen en kinderen zouden supporteren als voor hun sterspeler, het zou schitterend gaan met de huwelijken en gezinnen in ons land! Of: wanneer christenen eens dezelfde ijver aan de dag zouden leggen om Jezus na te volgen als een topsporter om een gouden medaille te halen, wat voor soort christenen zouden we vandaag hebben? Zou dat geen superkerk opleveren? Wat zou er gebeuren als we evenveel zorg zouden besteden aan onze geestelijke gezondheid als een topsporter aan zijn lichamelijke conditie? Wanneer ons geloof en onze liefde even gespierd zouden zijn als de kuiten van onze nationale spits? Waarom besteden mensen zoveel aandacht aan voorbijgaande details en zo weinig aan de eeuwige zaken? Mag de voetbal ons aansporen om met de levensbelangrijke dingen nóg serieuzer bezig te zijn! Het beste van jezelf geven, je er helemaal in gooien, spelen alsof je leven ervan afhangt... is prachtig, als je het voor de juiste dingen doet.

Het is zeker niet verkeerd om een uitlaatklep te hebben en af en toe eens "lekker gek" te doen: het leven is vaak al veel te ernstig. Maar ik prefereer toch échte godsdienst boven namaak, en ik bewaar mijn totale aanbidding liever voor een échte God dan voor een tijdelijke halfgod. Geniet gerust van een goede match op tv, maar laat dit een uitdaging en aansporing zijn om voor de gouden beker te gaan in de 'lévenskunst'! En nog méér: in de kunst van het eeuwige leven!

Ignace Demaerel